

TPI ÜTÜ konverents 28. - 31. III

Aastast aastasse on TPI-s suurenenud tudengite osavõtt teaduslikust tööst, seda nii ühiskonnateadustes kui ka tehnilistes distsipliinides. Üliõpilaste kaasatõmbamisel teaduslikku uurimistöösse lasub peaarvukus kateedritel. On veel palju teha, et ÜTÜ kujuneks tõeliseks üliõpilaste omavalitsuse ülik. Omad ülesanded on selles ka instituudi komsomoliorganisatsioonil. Seda, milline side on TPI ÜTÜ ja komsomoliorganisatsiooni vahel, palusime tutvustada TPI komsomoliteaduste liikmel Tiit Elenurmel.

«ÜTÜ tööd püüdatavate küsimustega tegeleb instituudis komsomoliteaduste õppesektor, kuhu kuulub ka TPI ÜTÜ Nõukogu esimehe asetäitja. Ta peab aitama kaasa komsomoliteaduste ja ÜTÜ koostööle. Ühtlasi oleme püüdnud tugevdada sidet ühiskonnateaduste kateedritega, aidates kaasa parima ainetundja konkursi läbiviimisele. Ühiskonnateaduste kateedrite juhendamisel uuritavad teemad puudutavad tihti ka TPI komsomoliorganisatsiooni (EÜE, ühiskondlik aktiivsus). Siin saaksime omalt poolt anda uurijale vajalikku informatsiooni ning

suunata tööd nii, et saaks parandada instituudi komsomoliorganisatsiooni tegevust ja tema liikmete ühiskondlikku aktiivsust.

Kuna olen majandusteaduskonna tudeng, siis illustreerisin ÜTÜ ja komsomoliorganisatsiooni koostöö vorme ühe ajakohase näitega. I-II kursuse üliõpilaste majandusalaste tööde konkursi (millest muide võivad osa võtta kõigi teaduskondade üliõpilased) organiseerimisel toetume me komsomoliteaduste abile tuusikute muretsemisel võitjatele. Muidugi on komsomoliorganisatsioonil suured võimalused ka aktiivsete üliõpilasteadurite moraalseks stimuleerimiseks. Eelkõige on aga tähtis, et instituudi komsomoliorganisatsioon ja ÜTÜ Nõukogu üheskoos püüaksid lahendada neid sõlmprobleeme, mis takistavad üliõpilaste teadusliku töö laienemist. Komsomoliorganisatsiooni kaudu peaks mõjule pääsema üliõpilastepoolne arvamus nende võimaluste suhtes, mis on olemas üliõpilaste edasiseks kaasahaaramiseks teaduslikku uurimistöösse.»

M. MADRUS

SANITAARTEHNIKUTE JUURES

Osavõtt Üliõpilaste Teadusliku Ühingu tööst pakub palju võimalusi enesetäiendamiseks. Sanitaartechnikas sektsioon töötab profiileeriva kateedri juures ja seetõttu tegelevad selles teadusliku tööga põhiliselt vanaaegse kursuse üliõpilased. ÜTÜ liikmed võtavad osa kateedri lepingulistest tööst ja üliõpilaste konstrueerimisbüroo tööst. Uurimistööde programm harrab tervet kompleksi küsimusi.

Möödunud suvel uuris grupp üliõpilasi eesotsas M. Räniga (EV-81) Pärnu linna ühisvoolse kanalisaatsiooniüsteemi rekonstrueerimise võimalusi ning sellega koos ka Vallikraavi reostusallikaid.

V kursuse üliõpilane A. Järv koos IV kursuse üliõpilastega G. Tsesarevi ja K. Pitkärtiga võtsid aktiivselt osa uurimistööst, mida tehti tootmiskõondise «Eesti Paberitööstus» tellimisel. Töö eesmärgiks oli Tallinna Tselluloosi- ja Paberi-kombinaadi heitvete kollektorisse nr. 1. ssejuhtimise võimaluste uurimine. Koos sissejuhtimisega tuli tagada kombinadi heitvete segunemine Härjapea kollektori heitvetega. Hüdraulika laboratooriumis valmistatud segunemiskäevu mudelil tuli selgitada, kuidas valitud konstruktsioon hüdrau-

liliselt töötab, tuli määrata käevu maksimaalne läbilaskevõime, erinevate reovete segunemistingimused, kontrollida segunemise kindlustatust. Töö sai 1972. aastal üliõpilaste vabariiklikul teaduslike tööde konkursil teise preemia.

Praegu on käsil lepinguline töö «Eesti Projektil» — venttiilide takistusarakteristikute koostamine.

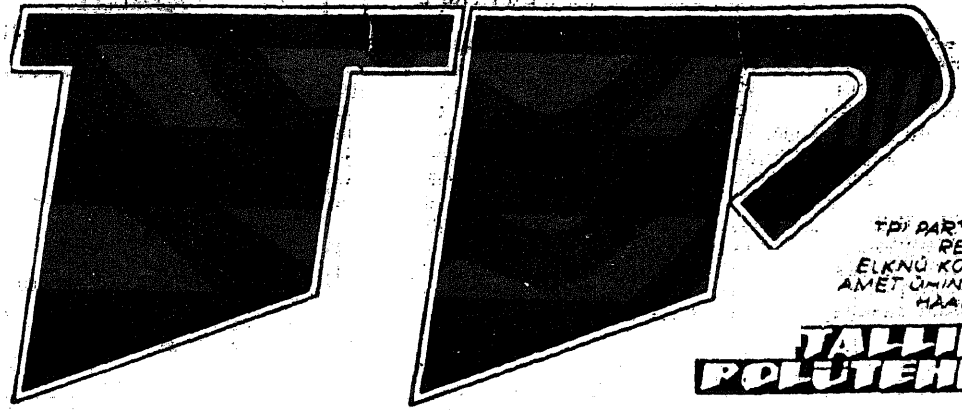
J. ja R. Viitmannid (EV-81) jätkavad 1971. aastal alustatud tööd Tallinna linna elanike veetardimisrežiimi uurimisest. Viie aasta vältel tehakse arvuvalt mõõtmisi ja kogutakse hulgaliselt statistilist materjali. Teise tööaasta kokkuvõtetest tulb juttu eeloleval 1973. a. TPI ÜTÜ konverentsil.

Konverentsist võtab osa veel teisigi usinaid teadusejüngerid. G. Tsesarev (EV-81) esineb ettekandega kahekorruseliste setebasseinide rekonstrueerimise aeratsiooniseadmetes. N. Merimaal (EK-107) on käsil elektromagnetilise vooluhulga mõõtja tarelamine mahumeetodil. E. Pundi (EV-101) uurib reostusaine levikut väikejõgedes.

J. VIITMANN
EV-81

San.-tehnikas sektsiooni sekretär

KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

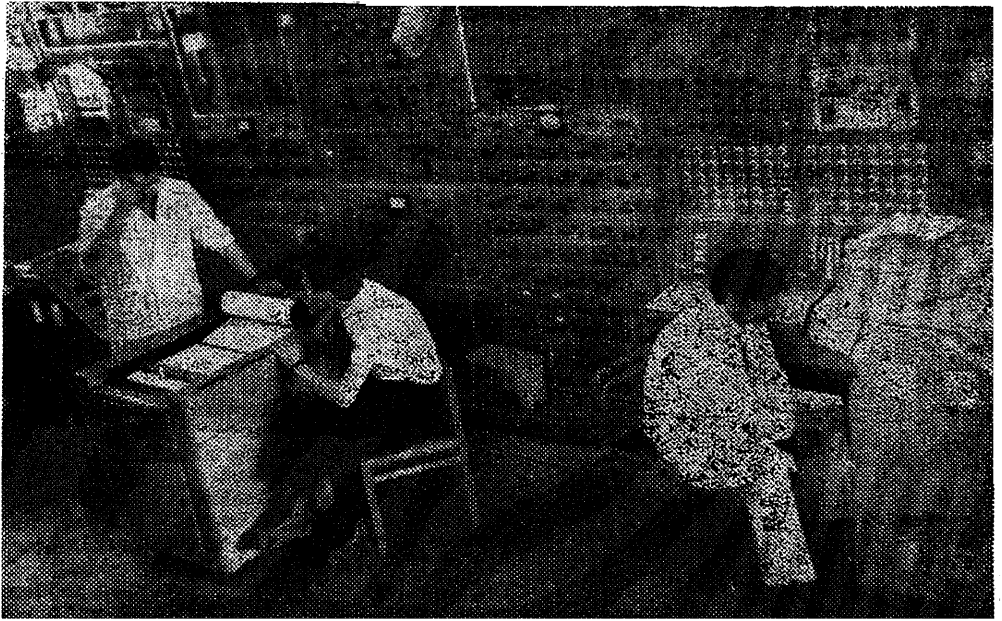
TPI PARTKOOMIIE
REKTORAADI
ELKNÜ KOMITEE JA
AMET ÜHINGUKOMITEE
HAALEKANDJA

TALLINNA
POLÜTEHNIK

Nr. 9 (703) Reedel, 23. märtsil 1973

XXV AASTAKÄIK

SÖSARÕPPEASUTUSTES

SARAA TOVI POLÜTEHNILISE INSTITUUDI ARVUTUSKESKUSSES.

KOOSOLEKUD OLGU SISUKAD

Stipendiumide määramisel tuli õpperühma komsomoligrupi lahtisel komsomolikoosolekul koostada kõigist õpperühma üliõpilastest pingeriida stipendiumi saamiseks. Kriteeriumideks olid eelkõige õppeedukus ning teaduslikust tööst osavõtt. Pingerea pidi komsorg esitama teaduskonna stipendiumigrupile.

ELKNÜ TPI komitee büroo otsustas, et iga kuu õpperühmade komsomoligruppide koosolekutel peab päevakorra üks põhipunkte olema õppetöö üldine olukord õpperühmas. Pärast eksamissessiooni tuleb aga anda hinnang kogu eelmise semestri tööle ning eksamissessiooni tulemustele. Koosolekute protokollid tuli esitada kontrollimiseks teaduskonna stipendiumigrupile.

Millised on siis esimesed tulemused ja millega võib ning millega ei või rahule jääda? Stipendiumigrupile esitati tih-

ti pingeread, mis olid koostatud komsorgi enda poolt ja ainult eksamissessiooni keskmist hinnat arvesse võttes. Liialt palju kiputi arvestama üliõpilaste materiaalsel olukorda. Stipendiumi ei tohi lugeda ainult elatusvahendiks, vaid eelkõige preemiaks hea või väga hea õppeedukuse eest ning osavõtu eest teaduslikust ja ühiskondlikust tööst. Selgus, et paljudele komsorgidele ei ole veel selged mõisted teaduslik ja ühiskondlik töö.

Mitte mingil juhul ei tohi pingerea koostamine muutuda formaalsuseks, vaid peab olema ettevõtmiseks, kus õpperühm hindab iga üliõpilase tööd eelmisel õppesemestril.

Veebruarikuu stipendiumigrupi koosolekul pidid kõik komsorgid esitama komsomolikoosolekute protokollid. Protokollide sisu jättis palju soovida. Kui nad tõesti vastasid täpselt

koosoleku sisule, ei oleks mõnes õpperühmas misügest sisutut koosolekut mõtet läbi viia olnud. Vastavas juhendis, mis ka kõikidele õpperühmadele välja jagati, on selgelt näidatud, milliseid probleeme tuleb kindlasti koosolekul arutada ja protokollis ära märkida.

Komsomolikoosoleku protokollid peavad andma teaduskonna komsomolibüroole võimaluse juba semestri sees välja selgitada üliõpilased (õpperühmad), kelle õppetöösse suhtumisega lood korras ei ole ja kellel ei ole eeldusi edukalt eksamissessiooni sooritada.

Hälvasti koostatud protokollid viib eksitusse teaduskonna komsomolibüroo, ette valmistamata komsomolikoosolek aga ei anna kellelegi kasu.

TOOMAS MASING
ELKNÜ TPI komitee sekretär
asetäitja

Kõrgema kooli pedagoogika-alane uurimistöö on TPI-s elustunud alles viimastel aastatel. Instituudi uurimistöö plaanis on see alates 1971. a., kusjuures probleemi alla kuulub praegu 4 teemat:

1. «Kõrgematasse koolidesse astujate kontingent ja selle kujunemise seaduspärasused.» (Juhendaja E. Rootalu).

2. «Üliõpilase kui tulevase spetsialisti kujunemisprotsessi, kasvatus- ja teaduslik organiseerimine.» (Juhendaja M. Sõnno).

3. «Kõrgema kooli õppetöö teaduslik organiseerimine ja arvestus.» (Juhendaja U. Agur).

4. «Õppeainete meetoodika.» (Juhendaja K. Allik).

Kõige arvukamalt on instituudi 1973. a. teadusliku töö plaanis töid viimase teema all — tervelt 135, mille täitmisest võtab osa 185 õppejõudu

(1972. a. — 101 tööd ja 127 õppejõudu). Teaduskondade kaupa jaguneb meetoodika-alaste uurimistööde arv alljärgnevalt (sulgudes 1972. a. arvud):

- üldteoreetilise õppeainete teaduskond 62 (60)
  - mehaanikateaduskond 15 (12)
  - elektrotehnika teaduskond 15 (9)
  - majandusteaduskond 15 (9)
  - ehitusteaduskond 9 (1)
  - energeetika teaduskond 9 (0)
  - üldtehniline teaduskond (Kohtla-Järvel) 5 (6)
  - keemiateaduskond 5 (3)
  - ühiskonnateaduste kateedrid 0 (1)
- Nagu näha, jaguneb osavõtt meetoodika-alasest uurimistööst

teaduskondade vahel üsna ebavõrdse. Üldteoreetilise õppeainete teaduskonnas, kus töid on peaaegu sama palju kui teistes teaduskondades kokku, on omtakorda suur ebavõrdsus kateedrite vahel: kehalise kasvatus kateedris on neid 25, keelte kateedris 20, aga näiteks füüsika kateedris ainult 1 tööd. Mõtlemapanev on ühiskonnateaduste kateedrite täielik eemalejäämine meetoodika-alasest uurimistööst. Tundub loogiline, et just nendelt kateedritelt tuleks oodata teoreetilise ja analüütilise kallakuga uurimistöid mitte ainult oma erialalt, vaid ka meetoodikast.

Jättes kõrvale tegurid, mis põhjustavad ebatühtlust meetoodikatööst osavõtus, tundub, na-

gu oleks instituudis tervikuna asi kõigiti korras: tööde arv suureneb, osavõtjate arv samuti, sealhulgas ka viimaste kvalifikatsioon. Kui 1972. a. oli tööde täitjate hulgas 44 kraadiga õppejõudu, siis sellel aastal on nende arv juba 79. Ometi on meetoodika-alase uurimistöö sisuline olukord muret tekitav. Kaugeiki mitte täiusliku ja täpse liigituse alusel on 1973. a. meetoodilisi töid järgmistelt aladelt:

- harjutuste ja ülesannete kogud, kontrollitööde komplektid 33
- õppimise ja loengukonspektid 21
- laboratoorsete tööde juhendid 18
- audiovisuaalsete ja

- muude tehniliste õppevahendite komplektid 11
- tehnoloogilised skeemid, arvutuseeskirjad, teatmikud, sõnastikud 8
- tööstuspraktika, kursuse- ja diplomiprojektide juhendid 5
- töövihikud 3

KOKKU 99

Seega 74% kogu meetoodika-alasest uurimistööst annab tulemuste, mida kohe saab ja tuleb rakendada õppeprotsessis. Eitamata asiolu, et konsepti, juhendi, ülesannetekogu või diafilmi koostamine on loominguine töö, mis nõuab seni kasutatavate õppevahendite uurimist ja töökogemuste üldistamist, ei saa seda siiski võrdsustada teadusliku uurimistööga.

(Jätk 4. lk.)

**TURISTINA
INDIAS**

**ELEKTROTEHNIKA
TEADUSKONNA DEKAAN**

J. Tomson

(Algus «TP»-s nr. 8)

Analoogiline oli pilt ühe maa ja ehitamise juures. Viidand korrusel valati betoonist tugi-poste. Betoon, mida valmistati maa peal, tõsteti üles eelpool mainitud kausside abil. Kaussi peal kandev tööline liikus tellingutel mõne sammü võrra üles ja ulatas kaussi järgmisele töölisel, see omakorda järgmisele jne., kuni valitava posti juurde välja. Ühe posti valamise tööst võttis osa 4-5 sellist ahalikku («kraanast»), kokku 80-100 töölist.

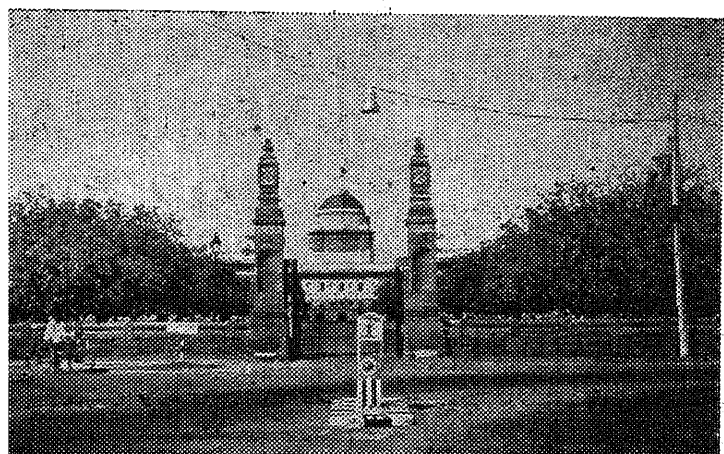
Veel üks näide. Bombeys, hotelli kõrval, kus meie elamiseks, kaevati uue koone süvendit. Töö käis seal selliselt. Üks tööline löhkus kangi abil lahti pinnasetükke, teine tõmbas mulla labida abil kaussi ja 2 töölist kandis kausse (muidugi pea peal) mulla mahapanevukohta. Nii mõnigi meie turistidest kibeles näitama, kuidas niisugust tööd tehakse (meie grupis oli ekskavaatorijuhud ja teisi töömehi, kes ehitamises asjatundjad).

Ehitustöid nägime Indias mujalgi (Bombeys näiteks oli käsil ühe paarikümnekorralise maja ehitamine), kuid mitte kusagil ei juhtunud nägema, et oleks kasutatud ehitajate abilistena ekskavaatoreid või kraanaseid.

Nähtavasti on Indias odavam kasutada inimestööjõudu kui masinaid. Selle kohta veel üks näide. Mõne teedõigu ehitamisel kasutati paigaldatava asfaldi kinnirullimiseks vastavat masinat (üsnagi tihti toimus asfaldi paigaldamine algusest peale käsitsi, abiks kausid, labidas ja trampimisnool). Selle masina rullide külge kleepub koos asfaldiga ka väikesi kivikesi. Meil kasutatavates masinates pühib rullidele kleepunud kivikesed maha rulli kohale kinnitatud metallriba. Indias on tavaline et selle töö teevad ära 4 töölist (kummalgi pool masinat 2 töölist), kes liiguvad masinaga kaasa ja riidest lapide abil kõrvaldavad rullidele kleepunud kivikesi.

Töö ja elatustase.

Nähtavasti on Indias töö tagamine inimestele veel keerulisem kui kirjeldatud näidetest järeldada võiks. Meile öeldi, et Indias on ametlikult registreeritud 5,7 · 10⁶ töötut. Neist 1,76 · 10⁶ on kõrgema haridusega. Kurioosne, kui meenutame, et Indias on valdav osa elanikest kirjaoskamatused. Samas öeldi aga, et tegelikult on töötuid hoopis 100 · 10⁶. Esialgu tundus see viimane arv olevat ilme

liialdus, kuid meie põgus reis mööda Indiat ja sellest saadud muljed lubavad oletada, et tõde ei ole mainitud arvust just päris kaugel.

Meile öeldi veel, et India on kõige madalama elatustasemega maa maailmas. 250 · 10⁶ india elaniku palk olevat alla 30 ruupia kuus (elatusmiinimum olevat 40 ruupiat kuus).

Alljärgneva puhul tuleb silmas pidada seda, et andmed ei ole võetud ametlikest allikatest.

Vestlusest indialastega ja giididega selgus, et näiteks hotelli tööliste (lihttöölised, tubade koristajad) kuupalk on 60 ruupiat, tehaste ja vabrikute tööliste — 100... 100 ruupiat ümber, teetöölistel — 150 ruupiat, inseneridel — 500 ruupiat ja rohkem (kuni 3000 ruupiat).

Võrdluseks mõningate kaupade hinnad:
sigaretid — 0,7... 1,7 ruupiat pakk (paremad välismaised sigaretid — 2... 5 ruupiat pakk), kinopiletid — 4... 5 ruupiat, meeste kingad — 30... 60 ruupiat paar, lai moodne lips — 16 ruupiat, nisu — 1,3... 1,4 ruupiat kg, keskkooli õpilase õppemaks (koos pensioneerimisega) — 150 ruupiat kuus; auto «Ambassador» (India töösturi Birla toode) — 25 000 ruupiat, 3-4-toaline korter moodas majas (müüdatavat neid umbes nii nagu meil kooperatiivkorterid) — 30 000 ruupiat.

Tuletame meelde, et ruupia = 11,39 kopikat (vt. «Kodumaa», 7. märts 1973.)

Ülaltoodud näidete varal võib teha järelduse, et suurel osal indialastest ei ole olmetingimused kadestamist väärt.

Olgu siinkohal võrdluseks toodud, et meie kulutused tuusiku põhjal olid 140 ruupiat päevas turisti kohta (lennukil sõit Moskvas Dehliisse ja tagasi välja arvatud), see summa on suurem kui hotellitöölise kahe kuu töötasu.

Muidugi on enamikul indialastel sissetulek väiksem kui meie mõiste järgi korralikuks elamiseks vaja läheks. Kuid seetõttu, et suurem osa Indiat asub ekvatoriaalses vöötmes, lahenevad siin korteri-, toidu- ja riietusprobleemid mõnevõrra

lihtsamalt. Näiteks võis Louna-Indias põllutöölised näha mehi, kellel ainsaks riietussemeks oli vöö (nähtavasti nõör), mille külge kinnitus kitsas riideriba — minimaalne riidetükk, et katta kehaosad, mis vajavad tavakoolest varjamist.

Indialane ja tema eluase.

Alustan linnadest, sest seal viibisime enamuse oma reisi ajal.

Linn esialgsel tutvumisel näeb välja nagu linn melgi: tänavad (harilikult asfalteeritud), majad, pargid, vilgas elu. Kuid elu India linnas on mitmekesine: kellele on antud elada uhketes villades, kellele — õnnis või kuuditaoliselt osmikus, kellel on eluasemeks tänav või park.

Village rajoon, jõukate indialaste eluase jätab elamuse. Sellised majad, mis tavaliselt paiknevad hästi hoolitsetud aias, ei korda oma arhitektuuri poolest teist selles piirkonnas asuvat villat. Neile on omane idamaine õhulisus: avatud verandad, rõdupealsed, detailid erinevates tasapindades; oskuslik idamaise ornamentika kasutamine jne. Elu sellistes majades võib mõningal määral ette kujutada; pealegi on üht-teist neis toimuvast avatud ka mõeldujale. See on mõnus puhkepaik, varjupaik kõrvetava päikese eest, hubane eluase, kuhu oma osa on kunstliku kliima seadmetel.

Jätame kirjeldamata elu tavalises linnas tüüpi majas. Rusuv mulje jääb vaese indialase eluasemest, tema onnist, kuuditaolisest elamusest. Suur osa neist on sarnased meil veel mõnes kohas leiduva suitsusaunaga, ainult et viilkatuse asemel on lampkatuse. Sellisel hoonele on neli ilma akendeta seinu, kusjuures tänavapoolse seinas on ukseava. Tänavapoolne sein sageli hoopis puudub — sel juhul, kui sama maja kasutatakse kauplusena. Siis on maja ees platvorm koos varikatusega (tuletab meelde meie maal vanu aitu). Platvormile pannakse välja pakutavad kaupad. valmistatakse toitu nii klientidele kui ka enda tarvis või siis lihtsalt istutakse ja aetakse juttu ning jälgitakse tänaval toimuvat.

AGIT-PROP — MIS SEE ON?

Agit-Prop on soome Uusi-maa Sotsialistliku Noorsooliidu programmitegevuse' e pühendunud osakond. Agit-Propi pea-ülesanded jagunevad neljale alale: osakondadele kompetentse juhtimise kindlustamine; agitatsioonimaterjali loetelu ja arhiivi koostamine, samuti vastavate materjalide vahendamine osakondadele; oma kõrgetasemelise esinejatekvaliteedi kasvamine; edumeelsete kultuuritegelaste kaasahaaramine demokraatlikku kommunistlikku liikumisse.

Agit-Prop, kel liikmeid üle kaheksakümne, on jagunenud kaheks: teatri- ja kujundusosakonnaks. Teatrisa on oma korda jagatud kuueks eri esinejaterühmaks. Kujundusosa tegevusaladeks on fotograafia, graafika (haarab eelkõige plakati kavandamise ja trükkimise), ja film. Teatrisakonna tähelepanuväärsemad teod olid näiteks esinemised streikivatele metalli- ja ehitustöölisele, esinemised valimiskampaania ajal maa erinevates paikades. Aastal 1971 kogunes Agit-Propile esinemisi 160 ringis.

Möödunud aasta põhiülesan-

ded puudutasid Euroopa Ühisturuga seotud probleeme, töösõlmimislepinguid, osavõttu Angela Davise vabastamise eest käibast võitlusest, traditsioonilist maipühade programmi.

On osaletud SDV-s Berliinis korraldataval poliitilise laulu festivalil. Aastal 1971 peeti samal festivalil Agit-Propi lauluansambli üheks kõrgetasemelisemaks. Möödunud aastal sõitis Soomest Berliini laulu festivalile ka KOM-teater, mis eelnevalt oli saanud hea maine ka meil Nõukoode Liidus.

Möödunud aastal andis Agit-Propo välja töölislaulude kogumiku, milles on üle saja uue poliitilise laulu sõnad ja noodid.

Agit-Propi osakondadele korraldatakse iga-aastasi seminare. Eriti suurt tähelepanu pööratakse marksismi-leninismi õpetamisele Agit-Propi liikmete seas.

Agit-Propis tehtav kasvatus-töö ja marksismi-leninismi õpetusega tutvumine loovad aluse, millelt kunstinimesed ja muud intelligents haaratakse kaasa töölise kõrval võitluse rahu ja sotsialismi eest.

(Ajalehest «Tiedonantaj».)

Esinemas on lauluansambel «Agit-Prop». Kestab parajasti kontsert Helsingi vanas üliõpilasmajas. Kontserdi teemadeks olid kolm imperialismivastast jõudu: sotsialistlik maailmasüsteem, kapitalistlike maade tööliklass ja rahvuslik vabadusliikumine. Kontsert läks suure eduga. Üliõpilasmaja 1200 istekohta olid hõivatud, ei jätkunud kohta kõigile soovijale. «Agit-Prop» esines möödunud kevadel ka Tallinnas.

ÜLIIKOOLIDEST

Dresdeni Tehnikaülikoolis toimuvad viiendal üliõpilaspäeval. Nende kavas on rida teaduslike konverentse ning kultuuri- ja spordiüritusi. Tutvuda saab kolmesaja parema teadusliku tööga. Nende autoriteks on üliõpilased ja noored teadlased.

Kopenhaageni Veterinaariaülikooli asutamise 200. aastapäeval anti välja ühekroonine juubelipostmark. Margil on õppeasutuse rajaja professor Per Christian Abildgaardi portree.

ÜLE-ÜLEEILE ALGAS KEVAD ...

MA KIRJUTAN TEILE...

Viimase kahekümne aasta jooksul on inglane Ken Hellywell kirjutanud oma naisele 6 tuhat armastuskirja. Selle hulga seas leidub parimal kirja-paberile jäädvustatud sõnumeid, kirju on saadetud hotelliküitungitel, juhuslikult kätte sattunud paberitükkidel... Missugune on sellise viisa järjekindluse tulemus? Naine, kellele saadetised määratud, peab neid oma suurimaks ja kõige kallimaks varanduseks.

Lembekirjadest, nende ajalooist ja tulevikuist võiks kokku seada terve monograafia.

Ajalugu tunneb palju kuulsaid ja silmapaistvaid inimesi, kelle tegevus oli silmapaistev ka armastuskirjade kirjutamise alal — kirjanik Bernard Shaw, imperaator Napoleon, admiral Nelson. (Admirali kirjas leedi Hamiltonile leidub rida: «Oma mõtteid usaldan ma ainult Teile ja prantsuse laevastikule.»)

Ajalugu tunneb juhtumeid, mil armastuskirju on saadetud õhupalliga (postitöölise streigi ajal Inglismaal), hiljaaegu sai üks noor rootslanna oma austajalt kirja, mis oli kirjutatud 600 meetri pikkusele linalle. Kas ei räägi see armunute kõikevõitvast fantaasiast?

18. märtsil möödus 75 aastat eesti graafiku Ed. Viiralti sündist.

... Suur graafik oli töösse süvenenud, tema näol, mis muidu nii suletud, ja tõsine, oli vaikne leebus. Näis, et mingid head mõtted võlusid teda.

Tiiger aga tundis end tabarasti. Ta hoidis küll saba vargalt jala ligi ega vehkinud sellega, vaatas raugel pilgul meistrile otsa, ja asend oli tal ka mugav. Aga see kõik tundus ainult pealtnäha nii, nagu oleks tal hea. Tegelikult oli ta rahutu, sest tema ümber sigines miskit võõrast, mida ta ei tundnud ja mis teda häiris.

«Kuule, ütles kas sa ise ka tead, mis imelikud puud sa oled minu ümber istutanud?» küsis tiiger.

«Tean küll. Need on kased, ütles meister töölt pilku tõstmata.

«Mispärast istutasid sa mulle ümber need kased, mida mina ei tunne?»

«Selleks, et mina tunneksin kodumaal lähedust,» lausus suur graafik.

«Mind erutavad need sinu kased,» ütles tiiger.

«Kas tead, tiiger, mind ka,» tunnistas mees...

L. Promet «Lamav tiiger» (Ed. Viiralt. Vernis-Mou.)

KEELETEADUS.

Prantsuse keeleteadlaste arvates olid sada aastat tagasi kõige enam kasutatavad sõnad ARMASTUS, KIRG, NAINE, MOOD, SÜDA, RENT. Mete aatomisajandil võib prantslaste

arvates kõige enam kuulda sõnu AUTO, KIIRE, NAINE SÖDA, KUU, NARKOOTIKUMID, POLIITIKA. Sõna ARMASTUS seisab mete keelepruugis alles üheksandal kohal.

